

ŠMARSKÉ NOVICE

Glasilo Občine Šmarje pri Jelšah | št. 35 | letnik 5 | september 2020

jesen

1

2

3

4

5

6

- 1 S kolesom v kolopark
- 2 Organizatorji dogodka ŠmArgo pohod
- 3 Ustvarjalke na odprtju razstave Ex-tempore Tinsko
- 4, 5 Predstavitve knjige Šmarske (pos)rečenice
- 6 3. Srednjeveški dan v Lembergu

Fotografije:
1, 2 Arhiv JZ TŠM, 3 Marko Pavlovič, 4, 5 Matic Javornik, 6 Katja Šket

ŠMARSKE NOVICE

— Glasilo Občine Šmarje pri Jelšah —

ODGOVORNA UREDNIKA

Špela Žaberl
spela.zaberl@tsm-smarje.si

UREDNIŠKI ODBOR

Sergeja Javornik
Žiga Planinšek
Špela Rožman
Katja Šket
Mateja Žagar

LEKTORIRANJE

Sergeja Javornik
(besedila iz občinske uprave)
Nastija Močnik

NAKLADA

3.600 izvodov

ISSN

ISSN 2463-9044

IZDAJATELJ

Javni zavod za turizem,
šport in mladino
Šmarje pri Jelšah

Celjska cesta 6
3240 Šmarje pri Jelšah

www.tsm-smarje.si

OBLIKOVANJE

Katja Šket

TISK

Grafika Gracer, d. o. o.

DISTRIBUCIJA

Pošta Slovenije

ILUSTRACIJA NA NASLOVNICI

Katja Šket

Občinsko glasilo Šmarske novice z občasno prilogo Uradne objave izhaja predvidoma štirikrat letno in je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini Šmarje pri Jelšah. Glasilo je vpisano v Razvid medijev Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 2015.

PRIPOROČILA AVTORJEM ZA NENAROČENE PRISPEVKE

Članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in pripisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu z uredniško politiko in prostorskimi zmožnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Prispevki niso honorirani. Za vsebino in točnost podatkov odgovarja avtor prispevka.

Prispevke oddajte v formatih .doc, brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna pri vsakem članku) pošljite kot samostojne datoteke v .jpg format in velikosti vsaj 1 MB. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja.

Dolžina prispevkov je lahko največ 1.000 znakov s presledki, v vsakem primeru je priporočljiv dogovor z odgovorno urednico glasila.

ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV

Rok oddaje prispevkov, obvestil in drugih objav je četrtek, 19. november. Naslednja redna številka izide v začetku meseca decembra 2020.

UVODNIK

Pozdravljeni, bralci Šmarskih novic. Ponovno sem z vami z jesensko številko časopisa, čeprav dnevi še vedno spominjajo na poletni čas. Toda v našo deželo je prišla tetka Jesen, kot bi rekli otroci, ki je poskrbela, da je narava polna navdihujočih barv. Gozdovi so pisani kot mavrica, jutra hladnejša, dnevi topli, in zjutraj se težko odločimo, kakšno oblačilo bi bilo najprimernejše za ta letni čas. Zato, dragi moji, izkoristite lepo vreme in se podajte na jesenski sprehod ali pohod po bližnjih gričih, kjer boste lahko ob občudovanju narave nabrali še košarico kostanja. Morebiti boste imeli srečo in našli gobe, tiste ta prave – saj veste, da mušnice niso primerne za omleto za zajtrk.

Brez trgatve pa v naših vinorodnih krajih ne gre. V teh dneh, ko se vozim po vinski cesti, opazujem bližnje vinograde, polne trgačev, ki trgajo grozdje, nosijo brente in kakšno zavriskajo, da je bolj veselo. V gorci pred kletjo ali v kleti običajno poteka prešanje grozdja, ki se nadaljuje pozno v noč, ko vino že kaže svojo moč. Na »bratvi«, kot radi rečejo domačini, pa so najlepši večeri, ko se vsi zberejo za mizo ob dobri jedi in pijači, vinogradnik pa ponosno objavi, če je bila letina dobra in sladkorna stopnja odlična. Jo bomo preizkusili na martinovo ...

Želim si, da bi bila letošnja jesen mirna in doživeta. V spominu naj vam ostanejo le lepi dogodki, kot je prvi šolski dan, izid knjižice Šmarski argo, prvi uspešen pohod do Nunske gore, srednjeveški Lemberg in druga doživetja, ki jih letos organiziramo v manjšem obsegu. Polagam vam na srce – bodite odgovorni, previdni in kljub vsemu pozitivni.

Naj vam za zaključek zaželim obilo jesenskih vzponov na bližnje hribčke, doživete »krompirjeve« počitnice in naj vaš dom zadiši po kostanju in moštu. Na svidenje do naslednjič, takrat pa bomo v omarah že iskali šale in rokavice!

Špela Žaberl

Špela Žaberl
ODGOVORNA UREDNIKA
ŠMARSKIH NOVIC

OSREDNJA SLOVESNOST OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Slavnostna seja v počastitev letošnjega praznika Občine Smarje pri Jelšah je bila v petek, 4. septembra 2020, v športni dvorani OŠ Smarje pri Jelšah ob upoštevanju priporočil in navodil za preprečevanje širjenja okužbe s koronavirusom.

BESEDILO: *Sergeja Javornik*

FOTOGRAFIJE: *Tomaž Žnidar*

Župan **Matija Čakš** je predstavil opravljeno delo in nove načrte ter s podžupanoma **Nino Anderlič Petek** in **Jožetom Misjo** podelil letošnja priznanja. Prejemnike predstavljamo posebej. Državna sekretarja v kabinetu predsednika vlade **Jelka Godec** in **dr. Vinko Gorenak** sta podelila spominske znake vlade za požrtvovalnost v boju proti covidu-19. Prejeli so jih Dom upokoencev, Zdravstveni dom in štab Civilne zaščite.

Zbrane sta nagovorila **Zdravko Počivalšek**, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo, ter **Peter Misja** v imenu županov občin Obostelja in Kozjanskega. Slovesnost sta z glasbo in pesmijo obogatila **Ana Ferme** in **Leon Firšt**, za dobro mero smeha sta poskrbela **Aleš Novak** in **Žiga Petek**.

- 1 Župan Matija Čakš o opravljenem delu in načrtih
- 2 Prejemniki občinskih priznanj in nagrad z županom in ministrom za gospodarstvo

3 Prejemniki posebnih znakov za požrtvovalnost z državnima sekretarjema

4 Ana Ferme

5 Slovesnost je potekala v športni dvorani osnovne šole.

6 Aktualno dogajanje sta hudomušno in v šmarski govorici predstavila Aleš Novak in Žiga Petek.

NAGRADILI SRČNOST, PREDANOST, ČLOVEČNOST

Kdo so prejemniki letošnjih občinskih priznanj in nagrad?

BESEDILO: Sergeja Javornik

FOTOGRAFIJE: Tomaž Žnidar

POSEBNA PRIZNANJA

Čas epidemije koronavirusne bolezni je občino Šmarje pri Jelšah in njene prebivalce zaznamoval na izjemen način. Ključni so bili: trdne in hitre odločitve ljudi s strokovnim znanjem, sposobnostmi, neizčrpno energijo, občudovanja vrednim pogumom, odlična organizacija dela, prilagodljivost neznanemu in izjemnim spremembam ... Vsa Slovenija je zrla v Šmarje pri Jelšah, mnogi so se učili od nas, številni so delo in rezultate prejemnikov posebnih priznanj dajali za zgled. Župan Občine Šmarje pri Jelšah je na osnovi Odloka o podeljevanju priznanj Občine Šmarje pri Jelšah sprejel odločitev o podelitvi treh posebnih priznanj. Za izkazano izredno požrtvovalnost, hrabrost in človekoljubnost v času epidemije koronavirusa so posebna priznanja prejeli:

Zdravstveni dom Šmarje pri Jelšah za zgledno organizacijo dela in zdravstveno pomoč Domu upokojencev in Štabu Civilne zaščite Občine Šmarje pri Jelšah v času epidemije;

Dom upokojencev Šmarje pri Jelšah za nadčloveške napore zaposlenih pri spopadanju z epidemijo v izjemno težkih pogojih in razmerah;

Štab Civilne zaščite Občine Šmarje pri Jelšah za zelo dobro organizacijo, odzivnost, hrabrost, požrtvovalnost in človekoljubnost v času epidemije koronavirusa.

PRIZNANJE

DRUŽINA ČOKL – DRČEVI IZ ZIBIKE

Več generacij družine Čokl aktivno sooblikuje družbeni utrip v Zibiki. Že pokojni oče Hinko je bil član Prostovoljnega gasilskega društva Zibika in je dolga leta zelo dobro skrbel za gasilski dom. Tudi gospa Nežika je aktivna članica gasilskega društva, krajevne organizacije Rdečega križa in cerkvenega pevskega zbora. Sin Boštjan je bil nekaj let tajnik Krajevne skupnosti Zibika, sin Janko je prav tako gasilec – najprej je nasledil očeta kot skrbnika gasilskega doma, zdaj skrbi za brezhibnost električnih instalacij. Dušan, zdaj gospodar na kmetiji, in njegova žena Vida sta zgledna soseda gasilskega doma – edine skupne stavbe v kraju, kjer se pletejo vezi med člani več društev. Pri delovnih akcijah gasilskega društva in prireditvah v kraju Drčevi potrpežljivo potrpijo ob povečanem hrupu in gneči v bližini svojega doma, večkrat posodijo kakšno orodje ali material, vedno pa odstopijo tudi zemljišče oziroma svoje dvorišče, ko je parkirišče pred gasilskim domom premajhno. Gospa Vida je članica sveta krajevne skupnosti v tem mandatu. Otroka Ema in Urban že aktivno sodelujeta z mladimi in pomagata pri delovnih akcijah, mali Nace pa za zdaj le še budno spremlja dogajanje od doma.

Za vzoren odnos do krajanov in kraja, odrekanja, nesebičnosti, pa tudi za aktivno soustvarjanje družbenega utripa in vzorno sodelovanje z društvi družina Čokl – Drčevi prejme občinsko priznanje.

DENARNA NAGRADA

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO ŠMARJE PRI JELŠAH

Prostovoljno gasilsko društvo Šmarje pri Jelšah je od 15. maja letos bogatejše za novo gasilsko vozilo cisterno, ki so jo želeli uradno prevzeti na julijski slovesnosti ob častitljivem jubileju, 140-letnici delovanja. Ideja za novo cisterno se je članom porodila pred petimi leti, ko so začeli načrtovati naložbo z varčevanjem in ustanovili komisijo za nakup vozila. Nova cisterna je namenjena

zagotavljanju večje količine vode na požarišču, njena zmogljivost je 10.000 litrov vode. Ostala oprema v vozilu je po tipizaciji Gasilske zveze Slovenije, poleg te pa so v vozilo uspeli zložiti še precej druge uporabne opreme, kot so agregat, izpihovalec, trodelna gasilska lestev, top za gašenje večjih požarov ... Naložba je gasilce stala nekaj manj kot 300.000 evrov. Občina Šmarje pri Jelšah je zagotovila 150.000 evrov, dobro četrtino so s privarčevanim denarjem in nakupom opreme plačali sami, 60.000 evrov je posojila.

Denarna nagrada po sklepu občinskega sveta bo zato dobrodošla, predvsem v letu, ko so razmere šmarskim gasilcem odvzele možnost pridobitve denarja na različnih dogodkih, ki jih vedno brezhrebno izpeljejo in privabijo množico obiskovalcev.

1 Posebno priznanje sta prevzeli direktorica Jasna Žerak in Natalija Klun.

2 Posebno priznanje je prevzela direktorica Gordana Drimel.

3 Denarno nagrado sta prevzela predsednik društva Andrej Lipuš in poveljnik Miha Šket.

4 Posebno priznanje je prevzel poveljnik štaba Alojz Stoklas.

5 Priznanje Občine Šmarje pri Jelšah sta prevzela Vida Strašek Čokl in Dušan Čokl.

Javni zavod za turizem, šport in mladino Šmarje pri Jelšah razpisuje

JAVNI NATEČAJ ZA TURISTIČNI SPOMINEK OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH ZA LETI 2020 IN 2021

1. POGOJI SODELOVANJA

Na natečaj se lahko prijavijo polnoletne fizične in pravne osebe s stalnim prebivališčem na območju Slovenije. Na natečaju ne morejo sodelovati zaposleni Občine Šmarje pri Jelšah in Javnega zavoda za turizem, šport in mladino Šmarje pri Jelšah, člani komisije za ocenjevanje in njihovi družinski člani (starši, sestre, bratje, mož, žena in otroci). Vsak prijavitelj lahko sodeluje z dvema predlogoma spominkov, mora pa za vsak natečajni predlog posebej dostaviti vso dokumentacijo, ki je navedena v besedilu vsebine prijave javnega natečaja. Vsi izdelki morajo biti avtorsko delo sodelujočega, z udeležbo na tem natečaju prvič javno predstavljeni in ne smejo biti že v prodaji niti doma niti v tujini. Prehrabni izdelki morajo imeti rok trajanja vsaj pol leta od nakupa spominka; mesni in sirni izdelki niso zaželeni. Možna je oddaja dveh različnih spominkov: eden manjše vrednosti, do 5 EUR/kos, drugi pa večje vrednosti, do 50 EUR/kos. Cena spominka mora vključevati strošek izdelave, primerne embalaže (če je potrebna) in potiska z logotipi.

Na natečaju lahko sodelujejo samo spominki, ki prepoznavno in izvirno predstavljajo:

- kulturno in naravno dediščino občine Šmarje pri Jelšah,
- turistične znamenitosti ali občino kot turistično destinacijo.

2. VSEBINA PRIJAVE

Prijavitelj mora oddati popolno prijavo, ki vsebuje:

- podpisan, datiran, žigosan (če prijavitelj posluje z žigom) in v celoti izpolnjen prijavni obrazec, ki vsebuje podatke o spominku, podatke o avtorju in izjavo o avtorstvu,
- vzorec dokončanega spominka, ki je ustrezno embaliran, če je treba.

Izpolnjevati mora ostale zahteve, določene v prijavnem obrazcu.

3. STROKOVNA KOMISIJA IN MERILA OCENJEVANJA

Prispele spominke bo obravnavala in ocenjevala petčlanska strokovna komisija, ki jo imenuje župan Občine Šmarje pri Jelšah. V ocenjevalno komisijo so imenovani predsednica komisije Špela Žaberl, področna svetovalka za načrtovanje in trženje, in člani Sergeja Javornik, koordinatorica za odnose z javnostmi Občine Šmarje pri Jelšah, Mojca Korpar, vodja prodaje, dr. Marko Samec, direktor Knjižnice Šmarje pri Jelšah, in Janja Sivec, interpretatorka kulturne dediščine.

Strokovna ocenjevalna komisija bo zmagovalnemu spominku podelila naziv Turistični spominek Občine Šmarje pri Jelšah. Strokovna komisija bo pri ocenjevanju prispelih izdelkov upoštevala merila:

I. SKLOP MERIL (1–50 TOČK)

- Dediščinska vrednost, identiteta in razpoznavnost:
 - največje znamenitosti: naravne, kulturne, zgodovinske, arheološke, umetnostno-zgodovinske ipd.,
 - slovite osebnosti in njihovi dosežki: pesniki, pisatelji, kulturniki, ustvarjalci, obrtniki, športniki ipd.,
 - kulinarične in etnološke značilnosti: hrana, pijača, recepti jedi, zelišča, dišave, pripomočki ipd.,
 - nesnovna dediščina, lokalne zgodbe, jezik ipd.
- Turistično-promocijska vrednost za kraj
- Izvirnost:
 - spominek je idejno in izvirno inovativen.
- Trajnost:
 - naravni materiali, butično, lokalni produkti, kratek transport ipd.

II. SKLOP MERIL (1–50 TOČK)

- Uporabnost in tehnologija izdelave:
 - praktična vrednost spominka,
 - možnost proizvodnje oz. izdelave.
- Cena izdelka in možnost trženja:
 - cena izdelka, določena z javnim natečajem,
 - izdelek je možno tržiti na turističnih točkah v občini ali širše.
- Likovna estetska vrednost:
 - izdelek in embalaža sta estetko dovršena in primerna za prodajo.

SKUPNO NAJVIŠJE MOŽNO ŠTEVILO TOČK = 100

4. POSTOPEK OCENJEVANJA IN IZBORA

- Odpiranje in ocenjevanje prijav ne bo javno.
- Komisija bo pravočasno prispele in popolne prijave ocenjevala po postopku in na podlagi meril, navedenih v natečaju.
- Komisija bo iz nadaljnega postopka izločila nepravočasno prispele in nepravilno označene izdelke in izdelke, katerih vrednost bo presegala vrednost, določeno za posamezen izdelek. Če izdelek ne bo pridobil vsaj 25 točk iz I. SKLOPA meril za ocenjevanje, ne bo uvrščen v nadaljnji postopek ocenjevanja.

ZA ODSTRANJEVANJE PROMETNIH ZNAKOV ZAGROŽENA GLOBA 1.000 EVROV

V zadnjem času se na območju Krajevne skupnosti Sv. Štefan oz. na območju občine pojavljajo primeri, ko neznanci odstranjujejo veljavno prometno signalizacijo, predvsem prometne znake, ki omejujejo hitrosti vozil. Takšna nerazumna ravnanja ogrožajo prometne udeležence, med katerimi so tudi naši družinski člani.

Javne ceste, med katere spadajo tudi občinske ceste in nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za javni cestni promet, morajo biti opremljene s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo, ki udeležence cestnega prometa opozarjata na nevarnost na cesti ali delu ceste, jim naznanjata omejitve, prepovedi in obveznosti, jim dajeta potrebna obvestila za varen in neoviran promet ter jih vodita v prometu. Zakon o cestah med drugim določa, da je prepovedano poškodovati, odstraniti, prestaviti, zakriti ali kakor koli spremeniti prometno signalizacijo, za kar je zagrožena globa v višini 1.000 evrov. Poleg tega dejanja lahko pomenijo kaznivo dejanje.

Poleg omenjenih zakonskih določil nikakor ni primerno, da se katera koli prometna signalizacija odstranjuje ali uničuje, saj je splošni namen prometne signalizacije javnega pomena. Kot določajo že predpisi, prometna signalizacija opozarja udeležence v prometu na nevarnosti, ki se lahko povečajo tudi zaradi tovrstnih početij. Zaradi takšnih neodgovornih ravnanj so lahko v prometu ogroženi tudi naši otroci.

Občane naprošamo, da če poznajo okoliščine nepooblaščenega odstranjevanja prometnih znakov, o tem obvestijo (tudi anonimno) tukajšnjo skupno občinsko upravo. Občane tudi opozarjamo, da znakov ni dovoljeno odstranjevati za različne okrogle rojstnodnevne obletnice.

Marko Razboršek, vodja inšpektorata in redarstva

SEDEŽ MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA OBČIN ROGAŠKA SLATINA, ROGATEC IN PODČETRTEK

Občina Rogaška Slatina
Izletniška ulica 2
3250 Rogaška Slatina

URADNE URE
V ŠMARJU PRI JELŠAH
Aškerčev trg 24

KONTAKT
(03) 81-81-700
inspektorat@rogaska-slatina.si

PONEDELJEK 13.00–14.00
SREDA 14.00–15.00
PETEK 8.00–9.00

- Vsak član strokovne komisije oceni vsak prispeli izdelek po posameznih kriterijih v sklopu z oceno od 1 do 50, pri čemer je 1 najnižja ocena, 50 pa najvišja. Seštevajo se točke vseh kriterijev vseh članov komisije.
- Denarni nagradi za izbran turistični spominek manjše in večje vrednosti znašata 300,00 EUR. Nagrada predstavlja plačilo avtorskega honorarja za izvedeno avtorsko delo in prenos vseh materialnih avtorskih pravic.
- Z avtorji izbranih spominkov bomo sklenili pogodbo/naročilo o dobavi spominkov glede na potrebe.
- Javni zavod za turizem, šport in mladino Šmarje pri Jelšah si pridržuje pravico, da ne izbere spominka, če oceni, da nobeden od prijavljenih spominkov ne dosega primerne standarda, in ponovi postopek natečaja.

5. ROK IN NAČIN ODDAJE TER RAZGLASITEV

Prijave pošljite na naslov **Javni zavod za turizem, šport in mladino Šmarje pri Jelšah, Celjska cesta 6, 3240 Šmarje pri Jelšah** ali jih osebno dostavite v pisarno Javnega zavoda za turizem, šport in mladino Šmarje pri Jelšah, Celjska cesta 6, 3240 Šmarje pri Jelšah.

Rok za oddajo prijave je s 30. septembra 2020 **podaljšan na 31. oktober 2020** (velja poštni žig). Če boste prijavo dostavili osebno, jo lahko oddate najkasneje 30. oktobra do 14. ure na sedežu JZ TŠM.

Odpiranje prijav bo potekalo 8 dni po zaključku oddaje natečaja in ne bo javno.

Prijavni obrazec je dostopen na spletni strani Javnega zavoda za turizem, šport in mladino Šmarje pri Jelšah www.tsm-smarje.si in Občine Šmarje pri Jelšah www.smarje.si.

Razglasitev rezultatov natečaja bo javna na razstavi vseh spominkov, ki bodo prijavljeni na natečaj. Razglasitev bo najkasneje novembra 2020 v Muzeju baroka Šmarje pri Jelšah.

S sodelovanjem na natečaju udeleženci sprejmejo pogoje natečaja Občine Šmarje pri Jelšah in dovolijo, da v primeru izbora Občina objavi ime in priimek izbranega avtorja na spletni strani Občine Šmarje pri Jelšah, v občinskem glasilu Šmarske novice, na svojih družabnih omrežjih in drugih medijih.

6. DODATNE INFORMACIJE

Za dodatne informacije lahko pokličete na JZ TŠM, kontaktna oseba: **Špela Žaberl**, telefon: 08/201 03 81 ali 031 348 042 ali pišete na e-naslov: spela.zaberl@tsm-smarje.si.

7. OBJAVA JAVNEGA NATEČAJA

Javni natečaj bo objavljen na spletni strani zavoda www.tsm-smarje.si in Občine Šmarje pri Jelšah www.smarje.si.

Šmarje pri Jelšah, 25. 9. 2020

ZA VEČJO VARNOST IN SODOBNEJŠO CESTNO MREŽO

Posodobitev cestne infrastrukture in nove pridobitve za večjo varnost udeležencev so stalnica našega dela.

V poletnih mesecih je bilo po več krajevnih skupnostih obnovljenih približno 2,5 kilometra odsekov lokalnih cest. Obnova s preplastitvijo cestišč je stala več kot 200.000 evrov. Del denarja je zagotovila Občina iz proračunske postavke vzdrževanja cest, del krajevne skupnosti. Končana je pomembna naložba za večjo varnost pešcev. Podjetnik Marjan Sajko je za nekaj več kot 97.000 evrov zgradil 774 metrov dolg pločnik, ki povezuje naselji Šmarje pri Jelšah in Dvor. Po celotni dolžini trase sta na novo urejeni drenaža in kanalizacija za poznejšo izvedbo javne razsvetljave. Med končanimi naložbami velja izpostaviti še ureditev novih parkirišč pri podružnični šoli Sv. Štefan.

V tem času podjetnik Janko Orač ureja parkirišče pred zdravstvenim domom v Šmarju pri Jelšah, podjetje Kitak pa obnavlja 580 metrov dolg odsek ceste od križišča za Sladko Goro do stare šole v Lembergu. Cestišče bo razširjeno na pet metrov, urejene bodo bankine, na obeh robovih vozišča bo neprekinjena robna črta, urejeno bo odvodnjavanje. Pogodbena vrednost del je dobrih 185.000 evrov.

Med načrti na področju posodobitve lokalne cestne mreže sta povezovalna cesta Dobrava in obnova lokalne ceste Loka pri Žusmu–Grobelce–meja s šentjursko občino.

Nova povezovalna cesta na območju načrtovane stanovanjske soseske Dobrava bo povezovala cesto Kolodvorska ulica–Grajski log–Dvor in Vegovo ulico pri osnovni šoli. Hkrati bo nova cesta služila kotčasna obvozna cesta v času ureditve križišča v Šmarju pri Jelšah na glavni cesti Šentjur–Mestinje–križišče pri Kašči. Še letos načrtujemo odkup

potrebnih zemljišč in izdelavo projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja. Z gradnjo bi začeli leta 2021, če bo v svojem proračunu denar zagotovila tudi država.

Načrtujemo še obnovo 3 kilometrov lokalne ceste Loka pri Žusmu–Grobelce–meja s šentjursko občino. Obnova vključuje razširitev cestišča na 6 metrov, odvodnjavanje vozišča, nov cestni stroj in izgradnjo kamnito-betonske zložbe.

Mag. Anita Reich,
vodja oddelka za investicije

V sodelovanju s krajevnimi skupnostmi je bilo poleti obnovljenih več odsekov lokalnih cest. FOTO: ARHIV OBČINE

Pločnik Šmarje–Dvor za večjo varnost pešcev. FOTO: ARHIV OBČINE

NALOŽBE ZA SEDANJE IN PRIHODNJE RODOVE

Ob začetku novega šolskega leta imamo ob šolah odprti dve gradbišči.

Nadaljuje se druga faza izgradnje prizidka in rekonstrukcije kuhinje v osnovni šoli Šmarje pri Jelšah. Dela v vrednosti nekaj manj kot 300.000 evrov vključujejo dokončanje do tretje gradbene faze že v preteklem letu zgrajenega prizidka vključno s pripravo inštalacijskih del za rekonstrukcijo obstoječe kuhinje. V pritličju prizidka bodo prostori za zbornico in servisne površine za kuhinjo

v skupni površini 210 m², v nadstropju bodo tri nove učilnice v skupni površini 170 m². Šentjursko podjetje Kuponko naj bi dela zaključilo do letošnjih jesenskih počitnic.

NOVI TELOVADNICI

Podjetje Lesnina MG oprema že gradi prizidek k podružnični šoli Zibika, kjer bo telovadnica. To bo skoraj nič-energijski objekt, zato smo naložbo prijavili na javni poziv Eko sklada in prejeli pogodbo o sofinanciranju investicije v višini 134.301 evrov. Skupne površine objekta bodo znašale približno 438 m², od tega tloris športne površine 240 m². Telovadnica bo omogočala izvajanje športne vzgoje učencev in otrok, vključenih v vrtec dislociranega oddelka, prebivalcem, društvom in klubom pa bo nudila prostorske možnosti za izvajanje programov dela oz. rekreaciji občanov. V telovadnici bo mogoče organizirati tudi različne prireditve. Telovadnica bo v uporabo predvidoma predana z novim šolskim letom 2021/22.

Po gradnji telovadnic v Šentvidu, na Svetem Štefanu in v Zibiki pripravljamo dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja za gradnjo nove telovadnice pri podružnični osnovni šoli Kristan Vrh. Predvidena je telovadnica velikosti 32 m x 19 m (velikost košarkarskega igrišča).

Sergeja Javornik

ŠOLSKO LETO 2020/21 V ŠTEVILKAH

OŠ ŠMARJE PRI JELŠAH OBISKUJE

.....

skupaj 995 (lani 986) učencev
502 deklci + 493 dečkov

.....

Centralna šola | 788 (lani 775) učencev
Podružnice | 207 (lani 211) učencev
Prvošolci | 114 (lani 107) učencev

.....

Do jesenskih počitnic naj bi bila zaključena druga faza izgradnje prizidka k OS Šmarje pri Jelšah. FOTO: ARHIV OBČINE

V Zibiki bo nova telovadnica zgrajena predvidoma do novega šolskega leta. FOTO: ARHIV OBČINE

STARI ŠOLI NOV NAMEN IN SVEŽ VIDEZ

Občina išče izvajalca obnove historične fasade stare šole v Šmarju pri Jelšah. Objekt je vpisan v register nepremične kulturne dediščine. Ob uspešni izvedbi postopka javnega naročanja bi lahko obnovitvena dela začeli že letos. Obenem z vodstvom Javnega zavoda Zdravstveni dom Šmarje pri Jelšah intenzivno potekajo aktivnosti za sanacijo in rekonstrukcijo prostorov. V pritličju stare šole je predviden prostor za sodoben fizioterapevtski center in zdravstveno-varstveni center, v prvem nadstropju pa za upravo javnega zavoda. Letos načrtujemo pridobiti vso potrebno projektno in ostalo dokumentacijo, izvedba je predvidena v prihodnjih dveh letih.

Mag. Anita Reich, vodja oddelka za investicije

Po novi fasadi še nove vsebine v stari šoli. FOTO: ARHIV OBČINE

Z EVROPSKIM DENARJEM DO NOVIH VSEBIN

Letos zaključujemo projekt In cultura veritas, Šmarski turistični preplet je zaključen. Aktivnosti obeh projektov so sofinancirane z evropskim denarjem.

Občina Šmarje pri Jelšah je marca 2018 na razpis LAS Obsotelje in Kozjansko prijavila projekt »Šmarski turistični preplet – narava, kultura in šport«. Na različnih lokacijah v naselju Šmarje pri Jelšah, največ na lokaciji gozda za osnovno šolo, je s pomočjo evropskega denarja urejen fit park, postavljena lesena gozdna opazovalnica, urejen je Kneippov park, po principu keltskega horoskopa posajen drevored. Izvedene so bile izobraževalne delavnice in športna vadba na prostem, vzpostavljena je mobilna aplikacija, ki podrobneje informira obiskovalce o celotni turistični ponudbi občine.

Vrednost projekta je 93.980 evrov, 85 % pridobimo letos iz evropskih virov. V projektu so sodelovali Zavod za gozdove Slovenije – Krajevna enota Rogaška Slatina, Zavod za turizem, šport in mladino Šmarje pri Jelšah, Športno društvo Šmarje pri Jelšah in Zeliščna kmetija Gorska roža.

Konec novembra bodo zaključene vse aktivnosti v sklopu projekta In cultura veritas. Projekt čezmejnega sodelovanja Interreg V-A Slovenija–Hrvaška je v dveh letih povezal šest slovenskih in hrvaških projektnih partnerjev, z aktivnostmi pa smo zaščitili del kulturne dediščine in obogatili turistično ponudbo. Občina je lani obnovila Skazovo hišo in dodatno opremila Šmarsko vinsko klet. Letos smo kupili in namestili štiri turistomate in pametne klopi v Šmarju pri Jelšah, Lembergu, na Sladki Gori in Tinskem ter števec obiskovalcev v Muzeju baroka.

Celotna vrednost projekta je 1.003.317 evrov. Iz Evropskega sklada za regionalni razvoj je odobrenih 852.819 evrov. Vrednost projekta, ki zadeva Občino

Šmarje pri Jelšah, je 217.595 evrov, od tega iz evropskih virov pridobimo 184.955 evrov. Projektni partnerji so: Zagrebška županija, vodilni partner, Hrvaško združenje potovalnih agencij in Muzejsko-dokumentacijski center, Razvojna agencija Sotla, Kmetijsko-gozdarski zavod Maribor in Občina Šmarje pri Jelšah.

Sergeja Javornik

V štirih krajih so postavljeni turistomate in pametne klopi. FOTO: ARHIV OBČINE

Lesena gozdna opazovalnica je privlačna pridobitev v kraju. FOTO: ARHIV TŠM

OBLJUBLJENA PREPLASTITEV IN NOVA KRIŽIŠČA

Minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec je bil v petek, 4. septembra, na delovnem obisku v Šmarju pri Jelšah. Z županom in vodstvom Direkcije za infrastrukturo je govoril o odprtih infrastrukturnih projektih.

Na sestanku je minister poudaril pomen dobre primarne infrastrukture za višjo kakovost življenja in skladnejši regionalni razvoj. Župan **Matija Čakš** je bil zadovoljen s slišanim, a opozarja, da bo še bolj, ko bodo načrtovani projekti na državni infrastrukturi tudi izpeljani.

UKINITEV NIVOJSKIH PREHODOV

Najdlje je projekt ukinitve devetih nivojskih križanj cest z železniško progo Rogatec–Grobelno in Stranje–Imeno. Projekt, ki ga izvaja podjetje Rafael iz Sevnice, je razdeljen fazno. V prvi fazi sta bili zgrajeni 380 metrov dolga povezovalna cesta do objekta Mestinje 3 in nadomestna makadamska cesta zahodno od objekta podjetij Vital Mestinje in Stramex pet v dolžini 600 metrov.

V drugi fazi je bila zgrajena cesta do čistilne naprave Mestinje v dolžini 265 metrov, za zagotavljanje poplavne varnosti območja pa približno 50-metrski visokovodni protipoplavni zid. Prva faza je stala dobrih 430.000 evrov, druga faza pa nekaj več kot 404.000 evrov, kar je v celoti zagotovilo Ministrstvo za infrastrukturo. Trenutno se izvaja 3. faza, ki obsega izgradnjo 1,5 kilometra ceste od čistilne naprave Mestinje do objekta Stranje 28, vključno z izvedbo prestavitve s korekcijo obstoječega nivojskega prehoda preko železnice v Stranju. Ta faza bo stala nekaj več kot 1,5 milijona evrov. Celotna naložba bo stala 2.623.275 evrov. Občina krije stroške projektne dokumentacije in odkupa zemljišč, Direkcija za infrastrukturo stroške izgradnje povezovalnih cest; strošek nadzora sofinancerja delita na pol.

PLOČNIK PEČICA

Sredi septembra je VOC Celje začel z rekonstrukcijo 400 metrov dolgega odseka regionalne ceste v naselju Pečica. V sklopu rekonstrukcije bo urejeno vozišče v širini 6 m s potrebnimi razširitvami. Zgrajen bo pločnik za pešce, urejena dva prehoda za pešce in avtobusni postajališči. Naložbo vodimo v sodelovanju z Občino Rogaška Slatina.

DVE KRIŽIŠČI V ŠMARJU

Tomaž Willenpart, vodja sektor za investicije v ceste na direkciji, je napovedal skorajšnjo objavo javnega naročila za izbiro izvajalca izgradnje križišča pri Kašči. »Tako krožišče pri Kašči kot križišče v Mestinju se bosta gradila v prihodnjem letu, projektirali pa bomo križišči pri novi občini v Šmarju in Stranju,« je napovedal.

Ljiljana Herga, vršilka dolžnosti direktorice direkcije, je dodala, da je v pripravi preplastitev kilometrskega odseka državne ceste Mala Pristava–Belo v ocenjeni vrednosti 670 tisoč evrov. »Razpis bo v kratkem. Če bo vreme ugodno, bo izvedba še letos, sicer prihodnjo pomlad,« je dodala.

Sergeja Javornik

Jernej Vrtovec, Matija Čakš, Tomaž Willenpart in Ljiljana Herga po sestanku
FOTO: ARHIV OBČINE

V sklopu projekta ukinitve nivojskih prehodov je bilo poskrbljeno tudi za protipoplavno varnost na območju Vitala in Stramexa.
FOTO: ARHIV OBČINE

ZAČETEK GRADNJE OSKRBOVANIH STANOVANJ LETA 2021

V skrbi za starejšo populacijo se Občina Šmarje pri Jelšah zadnji dve leti intenzivno pripravlja na gradnjo oskrbovanih stanovanj na območju nekdanje Lorgerjeve domačije.

Pred začetkom gradnje, ki je načrtovana prihodnje leto, smo letos pripravili zemljišče in dokumentacijo. V zvezi s pripravo zemljišča smo letos izvedli rušenje objektov domačije in pridobili gradbeno dovoljenje za prestavitev potoka, ki smo jo že izvedli. Denar za rušenje domačije in prestavitev potoka smo črpali iz nepovratnih sredstev Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Letos smo pridobivali še gradbeno dokumentacijo za gradnjo treh objektov oskrbovanih stanovanj, in sicer DGD in PZI, ki je skupaj z gradbenim dovoljenjem osnova za začetek gradnje. V jesenskih mesecih, po pridobitvi gradbenega dovoljenja, bomo izvedli javno naročilo za gradnjo dveh objektov, ki bosta razpolagala s 30 stanovanji. Finančno breme investicije, ki za dva objekta po oceni projektanta znaša več kot tri milijone evrov, si bomo razdelili s Stanovanjskim skladom Republike Slovenije, ki je pripravljen z nami skleniti pogodbo o 50-odstotnem deležu sofinanciranja. Naložbo bomo finančno pokrili v dveh letih, najem stanovanj bo možen sredi leta 2022.

Mag. Zinka Berk,
vodja oddelka za gospodarstvo

Nedavno smo zaključili prestavitev potoka.
FOTO: ARHIV OBČINE

RAZKRITI OBJEKTI, PODRTA DREVEŠA, POŠKODOVANI GROBOVI IN VEŽICA

Zadnjo avgustovsko nedeljo je našo občino prizadelo neurje s točo in močnim vetrom.

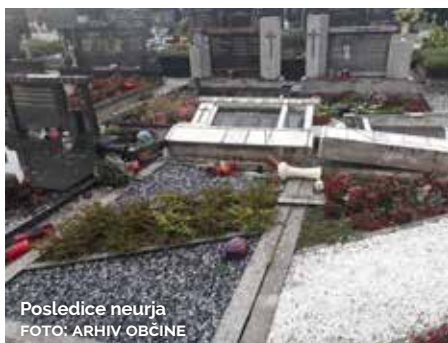
Največ škode je povzročilo na območju naselij Koretno, Sv. Štefan, Šerovo, Stranje, Laše, Grličje in Kristan Vrh. Močan veter je razkril več stanovanjskih in gospodarskih objektov, podrtil je bilo več dreves, na pokopališču Kristan Vrh je uničenih precej grobov, poškodovana je mrliška vežica.

Po podatkih občinskega gasilskega poveljstva so gasilci na dan neurja in dan kasneje posredovali na 76 lokacijah. Posledice neurja so odpravljali člani vseh sedmih prostovoljnih gasilskih društev občine. »Hvala vsem gasilkam in gasilcem za opravljeno delo, trud in požrtvovalnost,« sta se zahvalila župan **Matija Čakš** in občinski gasilski poveljnik **Rok Stiplovšek**. Po sklepu Uprave za zaščito in reševanje so občinske strokovne službe ta mesec zbrale prijave o škodi, nastali na objektih in kmetijskih zemljiščih. Regijske komisije bodo oceno škode na terenu opravile oktobra.

Sergeja Javornik

Posledice neurja
FOTO: ARHIV OBČINE

Posledice neurja
FOTO: ARHIV OBČINE

IMATE PSA? BODITE ODGOVOREN LASTNIK.

V zadnjih mesecih smo na občinsko upravo prejeli več pritožb občanov o neodgovornem ravnanju lastnikov psov. Občani so se pritožili predvsem zato, ker se psi brez povodca in spremstva lastnika potepajo po vaseh.

Zakon o zaščiti živali med drugim določa, da morajo skrbniki psov na javnem mestu zagotoviti fizično varstvo psa tako, da je pes na povodcu. Javni kraj je vsak prostor, ki je brezpogojno ali pod določenimi pogoji dostopen vsakomur. To pomeni, da mora biti pes na primer, v javnem parku oziroma v naselju na povodcu. Opustitev fizičnega varstva psa je prekršek, ki se kaznuje z globo. Psa je neodgovorno spuščati ne le zaradi zakona, ampak tudi zaradi drugih psov, drugih živali in ljudi. Če svojega psa spustite tam, kjer je dovoljeno, morate biti prepričani, da obvlada odpoklic. Tak pes mora biti tudi socializiran in navajen drugih živali, prometa ...

KO PES UGRIZNE ČLOVEKA

Ne glede na preventivne ukrepe, ki jih navaja zakon in jih skrbnik izvaja, se utegne zgoditi, da pride do pasjega napada na človeka ali žival. Odgovornost nosi lastnik psa. V primeru ugriza je treba poskrbeti za dve stvari: prva je oskrba poškodovane osebe ali živali, druga je ugotovitev identitete in lastništva psa, ki je povzročil poškodbo. Če ste lastnik psa ali je bil v času napada pes pod vašim nadzorom, se od vas pričakuje, da boste poškodovancu dali svoje osebne podatke in osnovne podatke o psu (številka mikročipa, pasma, ime ...). V nasprotnem primeru vas lahko uradni veterinar kaznuje z globo. Če v času napada lastnik psa ni prisoten ali ni pripravljen dati svojih podatkov, se žrtvi napada priporoča, da za pomoč prosi policijo na telefonsko številko 112. Identiteto in lastnika psa je mogoče ugotoviti iz številke mikročipa, če ga pes ima in jo lahko prebere veterinar ali osebje zavetišča za zapuščene živali.

Osebo, ki jo je ugriznil pes, mora pregledati zdravnik. Ta mora najprej ugotoviti, kako resna je poškodba, ki jo je povzročil ugriz. Zdravnik običajno napoti poškodovano osebo v antirabično ambulanto. V primeru suma, da gre za posebno hudo telesno poškodbo, katere izid utegne biti tudi smrt poškodovanega, mora biti na kraju dogodka prisotna policija, ki izvede ukrepe za odvrnitev splošne nevarnosti in o dogodku obvestiti uradnega veterinarja.

STE IZGUBILI PSA?

Če se vam zgodi, da ste izgubili psa, je verjetno, da je v zavetišču v občini, kjer se je pes izgubil, ali v sosednjih občinah oziroma v zavetiščih, s katerimi imajo občine sklenjene pogodbe, da za njih zagotavljajo prosta mesta. Zavetišče bo avtomatično sprožilo postopek ugotavljanja identitete in lastništva. Če je vaš pes ustrezno registriran, vas bo zavetišče našlo in stopilo z vami v stik. V roku 72 ur morate prijaviti izgubo psa najbližjemu zavetišču za zapuščene živali. Če tega ne naredite v tem času, se šteje, da ste namerno zapustili žival, kar lahko pomeni, da gre za mučenje živali. Pomembno je tudi poudariti, da z dnem, ko je pes sprejet v zavetišče, začeta teči 8-dnevni in 30-dnevni rok, po izteku katerih nastopijo pomembne spremembe v zvezi z lastništvom psa, kakor tudi s pravico zavetišča, da psa usmrti.

Povzeto po Šedlbauer, M. (2010): O odgovornem lastništvu psa. Veterinarska uprava Republike Slovenije, Ljubljana.

ŠMARSKA LJUDSKA ŠOLA POD VODSTVOM NADUČITELJA FRANCA JURKOVIČA

Mateja Žagar, bibliotekarka,

DOMOZNANSKA ZBIRKA KNJIŽNICE ŠMARJE PRI JELŠAH

Prve začetke šole v Šmarju pri Jelšah je v šolski kroniki leta 1873 opisal šmarski učitelj Franc Jurkovič. Z napisa nad velikimi vhodnimi vrati župnišča je razbral, da se je leta 1797, ko je bilo v Šmarju postavljeno novo župnišče, staro namenilo šolskim prostorom. Kje je bila šola pred tem, ni znano.

K šolskemu okolišu so spadali vsi kraji, ki so sodili tudi k šmarski fari. Prvi učitelj ali voditelj šole je bil dekan, imenoval se je učitelj, drugi so bili pomočniki ali podučitelji. Pouk s prosvetnimi učitelji se

je v Šmarju pri Jelšah pričel šele okoli leta 1850. Po šolskem zakonu iz leta 1870 so se vodje šole imenovali nadučitelji, drugi šolski delavci pa učitelji. Prvi nadučitelj šmarske šole je bil Jožef Brinšek. Z novim šolskim zakonom so učitelji za svoje delo začeli prejemati tudi plačilo, ki pa je bilo seveda skromno. Največkrat so šolnino dopolnjevala živila, ki so jih prispevali farani.

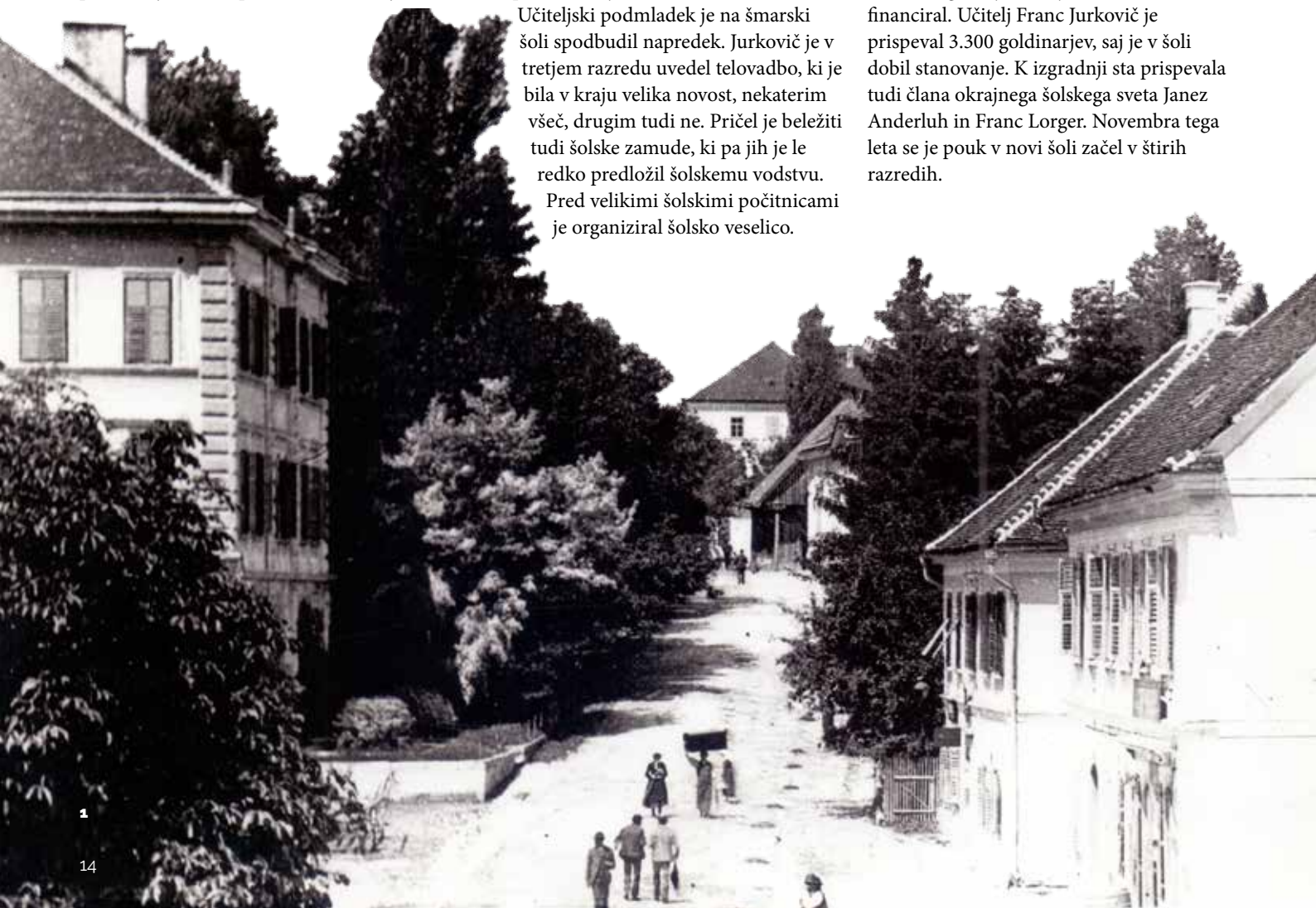
Šmarska ljudska šola je uradno postala trirazrednica leta 1873, ko je v Šmarje prišel učiteljevat Franc Jurkovič.

Učiteljski podmladek je na šmarski šoli spodbudil napredek. Jurkovič je v tretjem razredu uvedel telovadbo, ki je bila v kraju velika novost, nekaterim všeč, drugim tudi ne. Pričel je beležiti tudi šolske zamude, ki pa jih je le redko predložil šolskemu vodstvu.

Pred velikimi šolskimi počitnicami je organiziral šolsko veselico.

Gospo so napekle belega kruha in potice, pripravile raznovrstno meso, gospodje pa so prispevali denar. Prvo leto svojega učiteljevanja v Šmarju je Franc Jurkovič ustanovil Šmarsko učiteljsko društvo. V šolo je uvedel pisanje učnega načrta in leta 1876 predlagal prvo lokalno učiteljsko konferenco.

Leta 1878 je bila na pobudo Franca Jurkoviča v Šmarju zgrajena nova šola. Šmarski veleposestnik Franc Skaza je podaril zemljišče, na katerem so zgradili šolo, in izgradnjo v večjem delu tudi financiral. Učitelj Franc Jurkovič je prispeval 3.300 goldinarjev, saj je v šoli dobil stanovanje. K izgradnji sta prispevala tudi člana okrajnega šolskega sveta Janez Anderluh in Franc Lorger. Novembra tega leta se je pouk v novi šoli začel v štirih razredih.

Franc Jurkovič je po upokojitvi nadučitelja Jožefa Brinška leta 1880 prevzel njegovo mesto. Pod njegovim vodstvom je šola pričela delovati po novih pravilih. V učni program je uvedel vse predpisane predmete, kot so računstvo, telovadba, čitanje, pisanje in verouk. Konference so bile vsak mesec, vsakih štirinajst dni pa so obravnavali izkaze šolskih zamud. Zasadil je šolski vrt s čebelnjakom in drevesnico. Ves čas učiteljevanja je izdeloval učne pripomočke, ki so se uporabljali pri naravoslovnih predmetih. Na treh razstavah v Gradcu je bil zanje odlikovan z najvišjimi priznanji. Leta 1890 je na prošnjo deželnega šolskega nadzornika najlepša učila podaril graškemu učiteljišču.

Leta 1883 je v šolo uvedel kmetijski napredovalni tečaj, kjer so se starejši učenci učili obdelovanja zemlje, sadjarstva, živinoreje, kmetijskega računstva in zakonov v zvezi s kmetijstvom. Vodil je šolsko knjižnico, z Antonom Aškercem in Francem Skazo ustanovil Šmarsko čitalnico in se boril za uvedbo slovenskega jezika v šmarsko ljudsko šolo. Slovenska beseda se je v ljudski šoli Šmarje pri Jelšah govorila in pisala od leta 1887. Vodil je šolski pevski zbor in tudi odrasli mešani pevski zbor, ki je slovel daleč naokoli. Moški so nastopali kot samostojni moški zbor v Trstu, na Ptuj, v Mariboru in Šoštanju, leta 1892 pa celo pred cesarjem Francem Jožefom v Celju.

Nadučitelj šmarske ljudske šole Franc Jurkovič se je upokojil leta 1919, ko je imel za seboj petdeset let poučevanja. Napreden, izobražen in nadvse razgledan učitelj je v svojem 47-letnem službovanju v Šmarju pustil velik pečat in zastavil trdne temelje šmarskemu šolstvu. Bil je tudi fotograf, prve fotografije Šmarja in Šmarčanov so nastale iz njegovega objektiv. Umrl je 23. februarja 1921. Stavba ljudske šole v Šmarju pri Jelšah je bila v potresu leta 1974 močno poškodovana, zato jo je bilo treba porušiti. Na njenem mestu danes stoji pošta.

VIRI

Moja – najina – naša šola. (2007). Osnovna šola Šmarje pri Jelšah.

Zgodovinski arhiv Celje FOND SI_ZAC1298 OŠ Šmarje pri Jelšah, signatura 1, arhivska škatla 1.

2

3

5

FOTOGRAFIJE

1 Šmarje pri Jelšah leta 1910, levo ljudska šola (foto: F. Jurkovič, Knjižnica Šmarje pri Jelšah)

2 Nadučitelj Franc Jurkovič leta 1919 (ZAC FOND SI_ZAC1298)

3 Ljudska šola Šmarje, zgrajena leta 1887 (OŠ Šmarje pri Jelšah)

4 Otroci pred ljudsko šolo okoli leta 1935 (foto: S. Ciglenečki, Knjižnica Šmarje pri Jelšah)

5 Prva šola v Šmarju, staro župnišče, ki je stalo ob poti iz Šmarja proti sv. Roku (foto: F. Jurkovič, ZAC FOND SI_ZAC1298).

4

MED NEBOM IN ZEMLJO SLAVKA CIGLENEČKEGA – OB NJEGOVI 110. OBLETNICI ROJSTVA

Ob 110. obletnici rojstva legendarnega šmarskega fotografskega mojstra, kulturnika in častnega občana Občine Šmarje pri Jelšah Slavka Ciglenečkega smo v Knjižnici Šmarje pri Jelšah pripravili razstavo o njegovem življenju in delu ter ponovno razstavili zbirko njegovih fotografij, zbranih leta 1994, ki jih hranimo v naši domoznanski zbirki. Ob zaključku razstave, ki je bila na ogled skozi vse poletje, smo se spomenu na Slavka Ciglenečkega poklonili še s spominskim večerom. Gosta večera sta bila fotografova sinova Slavko in Jan Ciglenečki. Starejši sin, dr. Slavko Ciglenečki, je raziskovalec poznoantičnih najdišč v Sloveniji na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Mlajši, Jan Ciglenečki, pa je svojo kariero posvetil turizmu. Več kot 20 let je vodil predstavništvo Slovenske turistične organizacije na Dunaju, kjer je prispeval k promociji Slovenije v avstrijskem prostoru. S pripovedovanjem zanimivih zgodb iz otroštva in spominov na njunega očeta in njegovo delo, pri katerem sta ga pogosto spremljala in mu veliko pomagala, smo skupaj preživeli

prijeten in zabaven večer. Ogledali smo si tudi posnetek Na obisku pri Slavku Ciglenečkemu, šmarskem fotokronistu, ki ga je za Televizijo Velenje leta 2001 pripravila Marjana Novak. Ko je pripovedoval svojo življenjsko zgodbo, zgodbo skromnega človeka, ki se je s svojimi velikimi dejanji zapisal v zgodovino Šmarja, smo Slavka Ciglenečkega doživeli, kot da bi bil tisti večer ponovno z nami.

Slavko Ciglenečki je začel delovati kot fotograf v Šmarju pri Jelšah v tridesetih letih prejšnjega stoletja in fotografiral kar sedem desetletij. Verjetno ni družine v Šmarju in okolici, ki v družinskem albumu ne bi imela fotografije z njegovim imenom. Fotografiral je poroke, krste, obhajila, različne dogodke, družinska slavlja ter bogato paleto ljudskih opravil, na primer delo na polju, v vinogradih, na travnikih, poleg tega pa še mnogo primerov iz socialnega in družabnega življenja. S svojimi fotografijami je vedno navduševal ljudi. Na njih so prepoznali sebe, svojce ali domačo hišo, ki je več ni, stare običaje, stare stavbe. Slavko Ciglenečki je fotografiral tudi zase, za svojo dušo. Na pravi trenutek, pravo svetlobo ali senco je včasih čakal tudi več ur. Fotografiranje ni bilo tako enostavno kot danes. Vsa ta njegova senzibilna fotografska izraznost pa ga dokazuje tudi kot umetnika in ne le kot fotografa. »Bil je mojster oblakov, njihov dramaturg. Znal jih je videti v pokrajini in ji z njimi dati posebno dramatičnost, ki biva v šmarskem svetu,« je njegovo delo označil pisatelj, publicist in slikar Drago Medved. Da je svoja dela razstavil, pa ga je spodbujal akademski slikar Stane Jagodič, ki je Slavka Ciglenečkega globoko cenil. Ciglenečkijeve fotografije so ga pritegnile že v otroštvu, ko ga je mimo njegovega ateljeja vodila pot v šolo, in le redko se je zgodilo, da svojega pogleda ne bi usmeril v fotovitrino. V času študija leta 1968 je v Galeriji študentskega naselja v Rožni dolini v Ljubljani organiziral razstavo Šmarsko-Kozjansko v fotografiji, kjer je Slavko Ciglenečki za fotografijo Med nebom in zemljo prejel prvo nagrado.

Slavko Ciglenečki se je zavedal minljivosti, kot vizionar je čutil, da se bo nekoč vse spremenilo. S svojimi fotografijami je rešil naš spomin. Minljivost je spremenil v stalnost, ki bo o naši dediščini pričala še mnogim generacijam.

Mateja Žagar

Gosta spominskega večera
Slavko in Jan Ciglenečki
FOTO: ARHIV KNJIŽNICE

“GLASBA NI HOBI, JE NAČIN ŽIVLJENJA. HOBI JE ŠTRIKANJE!”

Anže Zaveršnik

Foto: Arhiv avtorja

Glasba se z mojim življenjem prepleta, odkar pomnim, kar je pravzaprav povsem logično, saj prihajam iz glasbene družine, kjer je bila glasba vedno pomemben del našega vsakdana. Tako moj dedek kot oče sta glasbi posvetila velik del svojega življenja in skozi leta to skrbno prenašala tudi name.

Do mojega osmega leta smo živeli v Celju, saj sta dedek in oče poučevala na Glasbeni šoli Celje. Rado se je zgodilo, da sem s katerim od njiju na glasbeni šoli preživel po nekaj ur, včasih celo ves dan.

To je bilo za moja leta precej velik dogodek, saj sem lahko opazoval najrazličnejše glasbenike in njihove instrumente, prav tako pa sem lahko tu in tam bil prisoten na vajah katere izmed glasbenih zasedb, ki so na GŠ takrat delovale – pihalni orkester, Extra band in druge. Zaradi vsega tega so me v življenju neprestano obkrožale melodije, harmonije in ritmi najrazličnejših glasbenih zvrsti, kar sem vedno sprejemal z veliko mero navdušenja ter zanimanja.

Da je vse skupaj dobilo še večji pomen, so poskrbele urice izven GŠ. Kot se za družino glasbenikov spodobi, je naš dom vedno napolnjevala glasba, ki se je vila iz vsakega najmanjšega kotička. Bodisi je v katerem od kabinetov kdo vadil, pisal nove skladbe in aranžmaje bodisi se je glasba, medtem ko smo se Zaveršnikovi posvečali vsakodnevnim opravilom ali pa drug drugemu, enostavno sproščeno vrtela v ozadju. Rad se spominjam tudi tega, da

sta me babica in mama dostikrat peljali na kakšen koncert našega dedka ali očeta, in lahko si mislite, kako posebni trenutki so bili to zame in kako pomembnega sem se zato počutil tudi sam.

Čas je tekel in prelomnica, ki me je dokončno popeljala na profesionalno glasbeno pot, je bila pri mojih sedmih letih, ko sem v Glasbeno šolo Celje tudi sam odkorakal kot učenec. Čeprav sem si na začetku želel igrati violino, sva z dedkom izbrala klarinet. Bil sem presrečen in navdušen, da sem se končno zares znašel v svetu glasbe.

Ni bilo vedno lahko, a ne glede na vse je bil pred menoj le en in isti cilj, ki sem si ga zadal že kot otrok – postati glasbenik, kakršna sta bila moj dedek in oče, glasbenik z dušo in srcem.

Ker se vsi zelo dobro zavedamo, kakšno je trenutno stanje v Sloveniji in na svetu, se mi kot človeku, ki se profesionalno ukvarja z glasbo, zdi prav, da se dotaknemo tudi te teme. Menim, da se glasbena stroka oziroma vsi, ki smo kakorkoli povezani s kulturo, pogrezamo nekam, od koder se bomo težko pobrali in vrnili na stare tire ter nivo, na katerem smo delovali do sedaj. Marsikdo se zaradi vsega skupaj spopada s situacijami, ki si jih mnogi težko predstavljamo, marsikdo ne ve, kako naprej. Ogromno ljudi, ki so živeli za svet glasbe, kulture in umetnosti, ostaja brez svojega življenjskega namena, ki jim je bil dan in za katerega so se trudili in trdno delali vse svoje življenje. Veliko ljudi se ne zaveda, koliko časa, energije, volje, odrekanih in ostalih stvari je nujno potrebnih za uspešno in kakovostno glasbeno kariero in življenje nasploh. Vse skupaj ni le pravljica, posedanje na kavicah, ko se ti zahoče, pa malo zaigraš na svoj instrument, za kar si, po prepričanju »navadnih« ljudi, mastno plačan. Realna slika ni tako popolna in nedolžna. Živimo v časih, v katerih glasbeniki oziroma kulturniki in umetniki ostajamo brez vsega, kar je do sedaj gradilo naš vsakdan, brez koncertov, dogodkov, prireditev ... Celotna situacija ima ogromen vpliv tudi na predajanje našega znanja mlajšim generacijam, saj je izpis otrok neverjetno visok. Koliko umetnikov bo,

v primeru, da se trenutna situacija še poslabša, sploh še ustvarjalo, negovalo ter predstavljalo umetnost, kakršno smo poznali do danes? Bomo sploh še imeli kulturo ali se bomo vrnili med praljudi? Poleg vsega je treba omeniti tudi dejstvo, da si z vsem zgoraj naštetim služimo svoj vsakdanji kruh. Kako bomo živeli sedaj? Se nam bo sploh še kdo odločil pomagati, prisluhniti in stopiti naproti? Bomo res postali izobčenci in se počasi pridružili drugim izumrlim vrstam sveta?

Umetniki nismo le del države, v kateri živimo, ampak smo tudi ogromen del kulture, ki to državo predstavlja svetu. Menim, da se mnenja umetnikov, vseh, ne le glasbenikov, pri nas ne spoštuje in ne upošteva dovolj!

V trenutku, ko začnemo umetnike in njihovo delo zanemarjati, začnemo zanemarjati, zavirati in zatirati celotno kulturo tako naše države kot tudi celega sveta!

Najprej poskusite prisluhniti nam, saj boste le tako sploh še kdaj imeli možnost prisluhniti tudi naši glasbi.

SPREHODI Z LEGENDAMI

Pravljice ne živijo le v knjigah. Zapisane so na vrhu hriba, v krošnjah dreves in na dnu globeli. To je vodilo sprehodov, ki jih izvajamo v društvu Legende.

Sprehode smo začeli snovati leta 2018, ko smo v Muzeju baroka organizirali Šolo interpretacije dediščine na temo pripovedovanja ljudskih zgodb. Končni rezultat delavnice je bil sprehod, kjer je osem pripovedovalk obiskovalcem predstavilo lokalne pripovedke na točkah, ki so povezane z naravno in kulturno dediščino kraja. Letošnje leto smo z nekaj dopolnitvami in prilagoditvami različnim ciljnim skupinam začele redno izvajati Sprehode z Legendami. Na sprehodu Pravljično Šmarje otroci in odrasli spoznajo pravljici bitja, ki nastopajo v lokalnih pripovedkah Šmarja pri Jelšah. Na sprehodu Kdo straši v Šmarju? pripovedujemo zgodbe s strašljivo vsebino, ki temeljijo na resničnih zgodovinskih dejstvih (turški vpadi, kuga) ali pa strašijo pred nevarnostmi v naravi.

Celotno Obsotelje in Kozjansko je še kako bogato z raznovrstnimi ljudskimi zgodbami, zato smo Legende raziskale možnosti tudi izven občine Šmarje pri Jelšah in ustvarile sprehod Bojte se ga!, na katerem obiskovalce s pomočjo pripovedk in pravljic popeljemo na grad Kozje ter v Grusko jamo. Naša želja je,

da zberemo čim več zgodb na čim širšem območju. Zato jih pripovedujemo, da bodo še dolgo živele.

S Sprehodi smo bile uspešne na razpisu Slovenske turistične organizacije (STO), ki financira personalizirana in butična doživetja. Tako bodo med 19. 11. in 10. 12. 2020 sprehodi na voljo še v večjem obsegu kot do sedaj. Obiskovalci najdejo razpisane datume in prijavnice na spletni strani www.dlegende.com.

Janja Sivec, interpretatorka kulturne dediščine

Zgodba o prekleti grofici.
FOTO: VESNA KNEZ

SPET JE ČAS ZA KINO

ŠMARJE PRI JELŠAH

Zaradi razmer povezanih s Covid-19 je možno, da filmske distribucije spremenijo datum izdaje filma, zato se lahko kino spored spremeni. Hvala za razumevanje. Spored je objavljen na spletni strani Knjižnice Šmarje www.s-je.sik.si, spremljajte pa nas tudi na Facebooku @kino.smarje.

 <p>PET, 2. 10. 2020, 9.00 Grenlandija akcijski triler, 119 min</p>	 <p>SOB, 3. 10. 2020, 10.00 Troli na svetovni turneji animirani glasbeni film, 90 min</p>	 <p>SOB, 3. 10. 2020, 19.00 Vojna z dedkom komedija, 94 min</p>
 <p>PET, 16. 10. 2020, 19.00 Smrt na Nilu kriminalna drama</p>	 <p>PET, 23. 10. 2020, 19.00 NED, 25. 10. 2020, 16.00 Fatima drama, 113 min</p>	 <p>NOVEMBER James Bond: Ni čas za smrt akcijski, 141 min</p>

“Šmarje je
moj dom,
ne glede na
to, na katerem
kontinentu se
nahajam.”
dr. Igor
Cesarec

BESEDILO: Špela Žaberl
FOTOGRAFIJE: Katja Šket

Vedno znova me preseneča in veseli uspešnost naših Šmarčanov. Eden izmed njih je dr. Igor Cesarec, ki onkraj luže žanje uspehe na področju ekonomskih raziskav, bančništva in financ. Raziskovalec, uspešen poslovnež in mednarodni povezovalec pravi, da je na Šmarje vedno gledal kot na dom, ne glede na to, na katerem kontinentu se je nahajal. Svoje otroštvo je preživel v Šmarju, nato pa ga je pot odpeljala najprej v Ljubljano ter pozneje v tujino. London in New York se res slišita kot neverjetni mesti, a se še zmeraj rad vrača v domače kraje. V Šmarju je do zdaj živel najdlje, čeprav je prebival že v štirih državah in številnih mestih. Trenutna situacija v ZDA ga je spodbudila, da se začasno vrne v domače okolje, kar je obrnil sebi v prid in izkoristil čas za družino in prijatelje. Svojo pisarno je za nekaj časa preselil v Slovenijo, glede časovne razlike pa pravi, da nima težav, saj je nočna ptica, ki dela pozno v noč.

KAKO JE POTEKALA VAŠA ŠTUDIJSKA IN POSLOVNA POT V TUJINI?

V tujino sem odšel leta 2004, ko sem pričel študij ekonomije na London School of Economics v Angliji. Po končanem študiju sem se zaposlil v finančnem sektorju, kjer sem več let delal, v službi tudi napredoval in se ogromno naučil. Vendar sem si želel stopiti še korak naprej in svojo poslovno pot usmeriti v bolj raziskovalno smer. Odločil sem se za pridobitev dodatnih znanj ter se vrnil na študij. Najprej sem opravil magisterij v Angliji, nato pa še doktorat v ZDA, kjer sem imel izjemne možnosti za raziskovanje in sodelovanje z vrhunskimi strokovnjaki in profesorji. Po doktoratu sem imel precej možnosti za zaposlitev in odločil sem se vrniti v bančništvo, kjer je moje delo sedaj popolnoma raziskovalno naravnano. Trenutno sem podpredsednik oddelka za globalne makroekonomske raziskave v eni največjih bank na svetu Citigroup. Živim in delam v New Yorku.

KAKO BI OPISALI SVOJ DAN V NEW YORKU?

Miti o delovni naravnosti v ZDA zagotovo držijo, še posebej v New Yorku. Nekega »tipičnega« delovnega dneva ni, vendar ni neobičajno delati od 10 do 12 ur na dan. Med tednom se torej zelo veliko dela, zvečer in med vikendi pa še vedno najdem čas za druženje, šport ali kakšen dogodek. Ves utrip mesta je naravnana na takšen način dela. Sam sem sicer podobnega tempa bil navajen iz Londona, tako da me to ob prihodu v New York ni presenetilo. New York je zagotovo mesto, ki nikoli ne spi, njegov utrip pa se čuti na vsakem koraku in oddaja posebno energijo.

KAKŠNA JE RAZLIKA MED ŽIVLJENJEM V ANGLIJI IN ZDA?

Pogosto me vprašajo, katero mesto, v katerih sem živel, mi je bolj všeč, London ali New York. Težko je reči, obe mesti sta mi zelo pri srcu. Tudi sedaj, ko živim v New Yorku, še zmeraj pogosto potujem v London iz službenih ali družinskih razlogov, tam imam še vedno veliko prijateljev, tako da se z največjim veseljem vračam. Razlika je sicer v ljudeh in njihovem načinu življenja, ampak obe mesti sta zelo kozmopolitski. Mislim pa, da se človek prej ujame z New Yorkom, ljudje so bolj odprti. Čeprav ga težko

primerjam z Londonom, mi je New York vsekakor bolj všeč kot kakšna druga mesta v ZDA, denimo Boston ali Washington, v katerih sem tudi krajši čas živel.

KAJ POSEBNEGA POGREŠATE DOMA IN KAJ V NEW YORKU?

Ko pridem iz New Yorka v domače kraje, kar je običajno vsako leto med božično-novoletnimi prazniki, se med drugim izredno veselim domače hrane, to je nekaj, kar zagotovo obožujem in kar v tujini pogrešam. Ko sem v Sloveniji, pa pogrešam utrip velikega mesta, njegovo energijo in dejstvo, da se tam vedno nekaj dogaja. Tega se najbolj veselim, ko se vrnem v New York.

ALI STE ŽE OD NEKDAJ IMELI VELIKE AMBICIJE IN ŽELJE PO USPEŠNOSTI?

Ambicije sem vedno imel pri vsem, česar sem se lotil. Vse delam stoddostno, uspeh pa potem pride skladno s tem, ni pa sam sebi namen. Vedno sem se primerjal z boljšimi in uspešnejšimi, vse cilje pa sem dosegal postopoma in z vztrajnostjo. Osnovna šola v Šmarju je bila začetek, nato Gimnazija Celje – Center in možnost mednarodne mature na Gimnaziji Bežigrad ter uspešen sprejem na eni najboljših univerz v Angliji in nato še v

ZDA. Vedno stremim k temu, da grem korak naprej, da si poiščem nek nov izziv ter izkoristim svoj potencial. Tej miselnosti je sledila vsa moja izobraževalna in tudi poslovna pot.

JE BILA ODLOČITEV ZA ODHOD V TUJINO PRAVA?

Zame je zagotovo bila – če mi to ne bi ustrezalo, bi se že vrnil (smeh). Meni je ta pot pisana na kožo in v njej neizmerno uživam. Seveda ni vse rožnato, veliko dela in truda je potrebnega, a mi je to v veselje in hkrati tudi velik izziv. Treba pa se je zavedati, da mora vsak poiskati svojo pot. Tista, ki ustreza meni, morda komu drugemu ne bi. Danes sicer živimo v času, v katerem je izkušnja v tujini zelo koristna, še posebej za mlade, saj jim nudi nove izkušnje. A uspešno pot lahko človek gradi kjer koli – v tujini ali Sloveniji.

**“
DANES SICER ŽIVIMO V ČASU,
V KATEREM JE IZKUŠNJA V
TUJINI ZELO KORISTNA, ŠE
POSEBEJ ZA MLADE, SAJ JIM
NUDI NOVE IZKUŠNJE.
A USPEŠNO POT LAHKO
ČLOVEK GRADI KJERKOLI –
V TUJINI ALI SLOVENIJI.**

POLEG KARIERE SE POSVEČATE TUDI CIVILNODRUŽBENEMU UDEJSTVOVANJU. STE USTANOVITELJ DRUŠTVA VTIS, KAKŠEN JE NJEGOV NAMEN?

Društvo v tujini izobraženih Slovencev – VTIS je danes vodilno društvo za slovenske državljane, ki živijo ali so živeli izven meja Slovenije, s poudarkom na mladih in izobraženih. Društvo je bilo ustanovljeno leta 2013, a njegovi zametki segajo veliko dlje v preteklost. Že leta 2004 smo v Angliji imeli združenje slovenskih študentov na London School of Economics, a takrat Slovencev v tujini še ni bilo ravno veliko. Postopoma je naše gibanje rastle in začeli smo se povezovati s Slovenci po vsej Angliji ter kmalu tudi širše. Naša skupina se je organsko širila in leta 2013 je dozorela ideja, da se tudi formalno povežemo v društvo. Poleg tega, da sem ustanovitelj, sem društvo več let vodil kot predsednik. Ponosen sem, da smo v tem času postali ena vodilnih organizacij za Slovence v tujini in imamo danes že skoraj 1700 članov. Za slovensko skupnost v tujini smo naredili zelo veliko, za nami so uspešni projekti, dogodki in pobude. Z veseljem ugotavljam, da so se mladi in izobraženi Slovenci v tujini začeli povezovati in negovati stik z domovino. Ker pa vodenje takšne organizacije zahteva

ogromno časa in truda, skoraj kot še ena dodatna služba, sem ga pred kratkim predal naslednji generaciji. V društvu imam funkcijo častnega predsednika in upravnemu odboru strateško svetujem na podlagi svojih izkušenj.

BOSTE OSTALI V TUJINI ALI OBSTAJA MOŽNOST VAŠE VRNITVE V SLOVENIJO?

Po 16 letih bi se že dalo reči, da sem »ostal v tujini« (smeh). Vendar jaz na to ne gledam tako črno-belo, torej ostati v tujini ali se vrniti. Živimo v globaliziranem svetu, kjer se ljudje pogosto selijo iz enega mesta v drugo, iz ene države v drugo. V bistvu hodimo po neki globalni poti in sledimo svojim ciljem. Če bi se ponudila prava priložnost, bi mi bilo v veselje, če bi tudi Slovenija nekega dne bila postojanka na tej globalni poti.

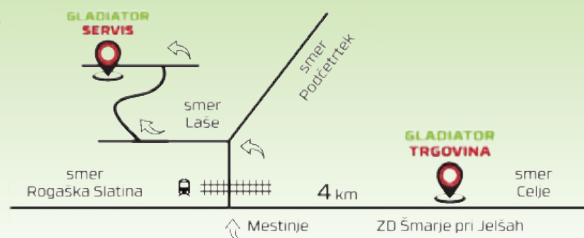
TRGOVINA
Celjska cesta 9
3240 Šmarje pri Jelšah

DELOVNI ČAS
pon., tor., čet., pet. | sreda
7^h - 15^h | 10^h - 18^h
sobota, nedelja in prazniki
ZAPRTO

KONTAKT
T: 0599 / 469 04
M: 068 / 155 978
Info@trgovina-gladator.si
www.trgovina-gladator.si

SERVIS
Lašče 16
3241 Podplatič

- ☑ ultra lahki invalidski vozički na ročni pogon
- ☑ lahki invalidski vozički na ročni pogon
- ☑ invalidski vozički za otroke
- ☑ vozički za šport in prosti čas
- ☑ rezervni deli in pripomočki za vozičke
- ☑ pripomočki za gibanje:
bergle, palice in hodulje, oporna stojala
blazine, nasloni za vozičke
- ☑ sanitarni pripomočki: nastavki za toaletno
skoljko, toaletni stoli, sedeži za tuš in
sedeži za banjo ter različna držala
- ☑ inkontinenčni program: plenice, podloge in
hlačke, urinski katetri, urinske vrečke,
urinali kondomi, mrežaste hlačke,
posteljne podloge, kozmetika za nego kože
- ☑ izdelki iz konoplje: čaji, mazila, olje,...

NOGOMETNA ŠOLA
NK Šmarje pri Jelšah

**VABI K VPISU V
NOVO SEZONO**

f NK Šmarje pri Jelšah
globe nk-smarje.si
phone 070 134 645

NOGOMET JE ZAKON!

**PRIDITE,
'FAJN' BO!**

**ELEKTRO
POČIVAVŠEK**
d.o.o.

EP

- ELEKTROINSTALACIJE
- EL. POGONI VRAT
- PROTIVLOMNI SISTEMI
- VIDEONADZOR
- SUHOMONTAŽNI STROPOVI in STENE
- PREVAJANJE (MADŽARSKO in SLOVAŠKO)

Jožef Počivavšek
t: 041 531 192
e: jozi.pocivavsek@gmail.com

Bobovo pri Šmarju 1
3240 Šmarje pri Jelšah

KNJIŽNICA
ŠMARJE PRI JELŠAH

ZAVOD TŠM
ŠMARJE PRI JELŠAH

Tedni vseživljenjskega učenja in Parada učenja

Iz vsakoletnega majskega termina je epidemija koronavirusa letos prestavila na jesen tudi Tedne vseživljenjskega učenja (TVU) in Parado učenja (PU). Od 4. septembra do 9. oktobra opozarjamo na vseprisotnost pa tudi pomembnost učenja – v vseh življenjskih obdobjih in za vse vloge, ki jih posameznik v svojem življenju prevzema. Po vsej Sloveniji potekajo številne prireditve in dogodki, s katerimi različni izvajalci opozarjajo na pomen vseživljenjskega učenja.

Osrednji dogodek TVU je Parada učenja, ki bila 9. septembra v 14 slovenskih krajih. Med izbranimi kraji je bilo že petič zapovrstjo tudi Šmarje pri Jelšah. V prejšnjih letih je PU potekala na ploščadi in v kulturnem domu ter privabila množico obiskovalcev. Letos je bilo drugače, pa kljub temu bogato in zanimivo. Šmarska Parada učenja je potekala v živo na različnih prizoriščih v Šmarju pri Jelšah z manjšimi skupinami obiskovalcev. S pomočjo knjižničark je odšla na obisk na Sladko Goro, Kristan Vrh, v Kozje in Bistrico ob Sotli. Velik del letošnjega dogajanja pa se je odvil na spletu. Pomemben del dejavnosti smo predstavili na splet in s tem prestopili meje lokalnega okolja. Hkrati video predstavitve ostajajo vsem dostopne tudi danes, jutri in v prihodnje. Najdete jih na YouTube kanalu Knjižnica Šmarje pri Jelšah (<https://bit.ly/KSPJ-youtube>). V kratkih videoposnetkih nas pozdravljajo in o pomenu vseživljenjskega učenja razmišljajo župani, predstavljajo se organizacije in zavodi – naši partnerji pri snovanju Tednov vseživljenjskega učenja. Veseli in hvaležni smo, da so naši partnerji sprejeli nove izzive, da smo se vsi naučili nekaj novega in tudi tega, da sodelujemo in ostajamo povezani – ko je treba, tudi na daljavo.

Jana Turk Šulc, organizatorica kulturnih prireditev

FOTO: ŽIGA LAH KOŠTOMAJ

Evropski teden mobilnosti in Evropski teden športa

Septembra smo na Zavodu TŠM Šmarje pri Jelšah obeležili Evropski teden mobilnosti in Evropski teden športa. Na začetku meseca smo razpisali fotografski natečaj na temo GIBANJE, ki zajema oba tematska tedna. Sodelujoče fotografije bomo razstavili v Skazovi hiši.

Evropski teden mobilnosti (ETM) je namenjen zmanjšanju cestnega motornega prometa, ki je eden glavnih onesnaževalcev okolja v svetu, in promociji trajnostne mobilnosti. Potekal je med 16. in 23. 9. 2020. Odprli smo ga v koloparku, kjer so se otroci učili pravilne vožnje po poligonu in različnih trikov s kolesom. Evropski teden športa (EŠ) je potekal od 23. do 30. 9. 2020. Gre za pobudo Evropske komisije za spodbujanje športa in telesne dejavnosti v Evropi. Letos se izvaja četrtič, njegov poglobitveni cilj pa je spodbuditi najširši krog prebivalcev k redni telesni dejavnosti. Vanj smo vstopili s ŠmArgo pohodom. Prehodili smo pot iz Lemberga do sv. Mihaela na Pečici in Sladke Gore. Med potjo smo spoznavali lokalne ponudnike in kulturno dediščino naših krajev. V okviru tedna športa so se predstavila tudi športna društva s svojimi športno-rekreacijskimi dejavnostmi, ki potekajo v šmarski občini.

JZ TŠM

FOTO: KLAVDIJA PEPERKO

Vključevanje in povezovanje oseb s posebnimi potrebami v lokalno okolje

Varstveno delovni center Šmarje pri Jelšah je enota regijskega zavoda Varstveno delovnega centra Šentjur. V enoto Šmarje pri Jelšah je trenutno vključenih 33 odraslih oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju z območja Obsotelja in Kozjanskega. Osebe s posebnimi potrebami se z našo pomočjo vključujejo v vsakdanje življenje okolja, v katerem delujemo.

Tudi za osebe s posebnimi potrebami so pomembne stvari, ki so prijateljstvo, zdravje, delo in partnerstvo. Čim večja samostojnost v življenju je odvisna od kakovosti storitev, kot so prevoz in dostopnost do VDC-ja pa tudi komuniciranje z okolico in neovirano gibanje.

Vendar pa je tudi pri nas COVID-19 poskrbel, da letos naše delo v VDC-ju poteka nekoliko drugače, saj je potrebno redno razkuževanje prostorov, nošenje mask, vključeni uporabniki v VDC pa morajo med seboj držati varno razdaljo. Večja težava od naštetih ukrepov, ki ji ni tako težko izvajati, je to, da se naši uporabniki ne morejo normalno vključevati in sodelovati z okolico, saj so rizična skupina. Zaradi tega moramo biti še toliko bolj pozorni, da naši varovanci niso v stiku z množico, saj bi lahko prišlo do okužbe. Tako smo v tem času prikrašani za redno sodelovanje s številnimi institucijami, kot so knjižnica, ljudska univerza in zavod Socio, ki našim varovancem ponujajo dodatne vsebine, v katere se radi vključujejo. Varovancem poskušamo čim bolj popestriti program in življenje z aktivnostmi znotraj naše ustanove oziroma naših prostorov.

Čeprav vključujemo osebe, ki spadajo v rizično skupino, in skrbimo za najranljivejšo skupino ter rešujemo številne socialne in osebne stiske v okolju, pa ugotavljamo, da pristojne institucije in okolica velikokrat pozabijo na nas. To se je pokazalo tudi v času epidemije, ko od pristojnih organov v lokalnem okolju, ki so skrbeli za zaščitno opremo, mesec dni nismo dobili nobene zaščitne opreme.

Težave imamo tudi z dostopom do našega VDC-ja zaradi neodgovornih voznikov, ki z neodgovornim parkiranjem vozil pred vrtcem otežujejo dostop našim vozilom za prevoz naših varovancev do VDC-ja. Nekateri vozniki kljub opozorilom nimajo poslušna in nam s tem vsakodnevno otežujejo, velikokrat pa tudi preprečujejo normalen dostop do objekta.

Želeli bi si tudi, da bi se podjetja in okolica večkrat obrnili na nas z obiskom in nakupom različnih poslovnih daril, ki jih ustvarjajo naši varovanci. Z nakupom bi jim izkazali podporo in potrditve. Želimo si povezovanja in spoznanja okolice, da so osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju ravno tako ljudje kot vsi mi, a

potrebujejo samo nekoliko naše pomoči in podpore pri vključevanju v okolje ter čimbolj samostojnem in neodvisnem življenju.

Barbara Štemberger, strokovna delavka

Obisk živalskega vrta v Ljubljani FOTO: ARHIV VDC

Obisk živalskega vrta v Ljubljani FOTO: ARHIV VDC

OKNA LORENČAK
Mizarstvo Uroš Lorenčak s.p.
Lemberg pri Šmarju 16, 3241 Podplatič

**NADSTANDARD, KVALITETA,
TRADICIJA, ZADOVOLJEN NAROČNIK,
TO SO OKNA LORENČAK**

(03) 810 41 22 / 041 249 724
uros.lorencak@gmail.com

Podpora razvoju Obsotelja in Kozjanskega

Razvojna agencija Sotla na območju predstavlja subjekt podpore lokalnim skupnostim, deluje kot spodbuda pri razvoju podjetništva, podeželja in turizma, čemur sledijo tudi izvedene in načrtovane aktivnosti.

PODEŽELJE

LAS Obsotelje in Kozjansko s svojo prepoznavnostjo nima več težav, saj jo je javnost sprejela kot enega pomembnih sooblikovalcev razvoja lokalnega okolja. Septembra je LAS zaključila postopek ocenjevanja prejetih vlog na 3. javni poziv (JP) za sofinanciranje operacij iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). Na 3. JP EKSRP je prispelo 12 projektovnih vlog, medtem ko je bilo za sofinanciranje s CLLD sredstvi izbranih devet vlog v skupni vrednosti zaprosenih sredstev 536.691,03 EUR. Izbrane operacije bo dokončno potrdil pristojni organ, Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, in bodo predvidoma izvedene naslednje leto.

Med potrjenimi operacijami so tudi vsebine, ki se (ne)posredno dotikajo prebivalcev in območja občine Šmarje pri Jelšah. Med drugim sta predvidena ureditev okolice šmarskega ribnika in razvoj novih produktov, ki bodo temeljili na ribah in ribjih jedeh, izvedene bodo delavnice medgeneracijskega druženja ...

Prav tako je LAS Obsotelje in Kozjansko julija prejela odobritev treh oddanih projektov, ki jih je prijavila na 5. javni razpis za podukrep 19.3 Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine, ki ga je razpisalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS. Vsebine potrjenih projektov se dotikajo področja turizma, kmetijstva, ohranjanja zavarovanih območij narave in spodbujanja razvoja rokodelstva.

ČEZMEJNO IN MEDNARODNO

RA Sotla aktivno deluje tudi v širšem, čezmejnem in mednarodnem prostoru. Skupaj s partnerji na čezmejnem območju (Slovenija-Hrvaška) izvaja aktivnosti s poudarkom na razvoju ponudbe ob vinski cesti VTC 10 (www.inculturaveritas.eu) in razvoju konjeniške in kolesarske ponudbe območja (www.rideandbike.eu). Na mednarodni ravni pa s konzorcijem partnerjev trenutno izvajajo dvojce vsebin, in sicer vrednotenje in vključevanje kulturne dediščine v vsakdanje življenje s poudarkom na vključevanju ranljivih ciljnih skupin (projekt PUnCH), prejšnji mesec pa so prejeli tudi pozitiven sklep za izvajanje projekta v programu Erasmus+, v katerem bodo skupaj s partnerji pokrivali področje krožnega gospodarstva in razvijali modele, ki bodo najprimernejši za uporabo v posameznem lokalnem okolju.

Spremljajte naše aktivnosti na spletni strani www.ra-sotla.si in Facebook strani www.facebook.com/rasotla.

Kolektiv RA Sotla

FOTO: KATJA ŠKET

FOTO: KATJA ŠKET

Trgovina
z oblačili

Nina
Butik

Rogaška cesta 27, Šmarje pri Jelšah
+386 (0)40 993 213

Kupon
20%
Na en izdelek
do 31. 10. 2020

f Butik Nina

Bojan Jurjec s.p.
☎ **040 875-000**

Gallusova ulica 2b
3240 Šmarje pri Jelšah
e-mail: jurjec@siol.net
www.jurjec.si

SLIKOPLESKARSTVO

**FRIZERSKI
STUDIO
KATARINA**

**NAJ BODO VAŠI LASJE UREJENI
TUDI V JESENSKIH DNEH!**

WWW.STUDIOKATARINA.SI

AŠKERČEV TRG 25 | ŠMARJE/JELŠAH | 041-922-313

VPIS OTROK V VRTEC ZA ŠOLSKO LETO 2020/21

V času od 30. 3. do 30. 4. 2020 je potekal vpis novincev v Otroški vrtec Šmarje pri Jelšah za šolsko leto 2020/21. Zaradi koronavirusa in spremenjenih okoliščin je vrtec vloge sprejemal po pošti in e-pošti. Odpadli so dnevi odprtih vrat, ki staršem in otrokom, ki vrtca ne obiskujejo, omogočajo vpogled v življenje in delo vrtca. Zaradi varnosti smo prav tako odpovedali sestanek s starši novincev, ki je bil načrtovan za junij. Gradivo je bilo objavljeno na spletni strani vrtca, o čemer so bili starši pisno obveščeni.

V času razpisa je prispelo 90 vlog za vpis, od tega 67 vlog za vpis v septembru in 23 vlog za vpis med šolskim letom. Od tega je bilo vpisanih 17 otrok drugega starostnega obdobja in 73 otrok prvega starostnega obdobja. Septembra so bili sprejeti vsi novinci, katerih vloge so izpolnjevale vse zakonske pogoje za vpis v tem mesecu. Teh je bilo 61. 1. 9. 2020 je bilo oblikovanih 22 oddelkov, v katere smo razporedili 402 otroka. Otroci so razporejeni v homogene, heterogene in kombinirane oddelke.

Prav tako smo že podpisali pogodbe s starši novincev, ki izpolnjujejo vse zakonske pogoje za vpis v oktobru 2020. Vloge za vpis med šolskim letom sprejemamo skozi celotno šolsko leto. V skladu s potrebami načrtujemo odprtje dveh dodatnih oddelkov med šolskim letom. Starše tako še vedno vabimo k vpisu. Vloga je dostopna na spletni strani, lahko pa se osebno oglasijo na upravi vrtca.

Če bo v vrtcu med šolskim letom 2020/21 dovolj prostih mest, bo o sprejemu otrok odločala ravnateljica vrtca ali pooblaščenca oseba v skladu s Pravilnikom o postopku sprejema otrok v Otroški vrtec Šmarje pri Jelšah (Ur. l. RS 117/08 in 35/10). Če se za sprejem v vrtec prijavi več otrok, kot je prostih mest, o njihovem sprejemu odloča komisija za sprejem otrok. Prednost pri vključitvi v vrtec imajo otroci s posebnimi potrebami in otroci, za katere starši predložijo mnenje centra za socialno delo o ogroženosti zaradi socialnega položaja družine. O sprejemu preostalih otrok odloča komisija po kriterijih iz 13. člena omenjenega pravilnika, ki je objavljen tudi na spletni strani vrtca. V vrtcu glede na trenutne razmere zaradi koronavirusa upoštevamo priporočila NIJZ. Skladno s tem organiziramo aktivnosti, dogodke in vsakodnevno življenje in delo v vrtcu.

Jelka Kitak, ravnateljica JZ Vrtec Šmarje pri Jelšah

NAROČNIK OGLASA: NINA JECL, S. P., BOJAN JURJEC, S. P., KATARINA DEČMAN, S. P.

Prvošolce popeljali v svet branja

Naše prvošolce smo v svet branja popeljali v četrtek, 17. septembra, na dan zlatih knjig in ob uradnem začetku branja za bralno značko, ko smo jim slovesno predali darilno slikanico Društva Bralna značka **Smejalnik in cvililna zavora** avtorja Slavka Pregla in ilustratorja Kostje Gatnika.

Zvedavi pogledi naših najmlajših, navdušenje nad lutkama Olijem in Piko, ki sta spremljali knjižničarki Moniko in Monjo, in veselje ob prejemu slikanice so zaznamovali praznični dan. Prvošolci so z zanimanjem prisluhnili pravljici Tiho, tukaj beremo!, zgodbi o zelo vztrajnem volku, ki se je učil brati. Čeprav je počasi napredoval in je z nerazločnim branjem v slabo voljo spravljal živali na kmetiji, je na koncu postal pravi bralni mojster.

Sicer pa so se prvošolci strinjali, da so tudi oni kdaj slabe volje. Največkrat takrat, kadar jim starši pozabijo vključiti smejalnik in zategniti cvililno zavoro. Kako se to naredi, vam seveda ne bomo izdali, če prelistate slikanico, pa boste hitro našli odgovor tudi na to. S slovesnim dogodkom smo prvošolce povabili k branju ter jim zaželeli, da bi radi prihajali v knjižnico in z zanimanjem odkrivali knjižne zaklade.

Knjižničarki OŠ Šmarje pri Jelšah

Foto: arhiv OŠ Šmarje pri Jelšah

1.a

1.b

1.c

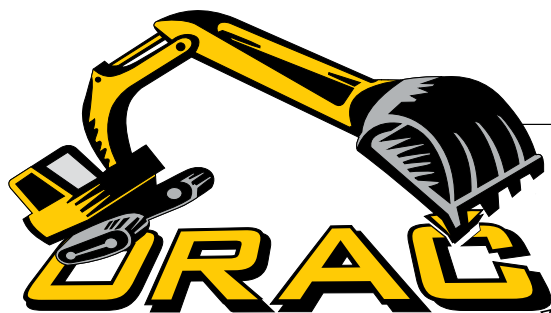

FORD KUGA

**NOVI PRIKLJUČNI HIBRID.
PREKLOPI NA ELEKTRIKO S PREPOSTIM DOTIKOM GUMBA.**

SPOZNAJ VEČ AVTO EDO JAGODIČ EDO s.p., Grličice 10, 3241 Podplat tel.: 03 58 24 298

JANKO ORAČ S.P.

Predenca 9, 3240 Šmarje pri Jelšah

Tel: 03 810 15 76

GSM: 041 588 177

E-mail: info@orac.si

Kakovost in tradicija že 40 let!

AVTOPREVOZI * STROJNA ZEMELJSKA DELA * NIZKE GRADNJE

STORITVE Z GRADBENO MEHANIZACIJO:

- izkop in nasip dvorišč
- izkopi gradbenih jam
- izkopi pasovnih temeljev
- rušenje objektov in delo s hidravličnim kladivom
- izkopi greznic, vodovodov, plinovodov, telefonije
- izdelava dovoznih poti
- pluzenje snega
- ostala dela z gradbeno mehanizacijo

GRADIMO IN IZVAJAMO:

- ceste,
- dvorišča,
- parkirišča,
- vodovode,
- kanalizacije,
- igrišča,
- urejamo kmetijske površine, nasipe
- saniramo plazove
- ostala dela po dogovoru

www.orac.si

ŠMARGO ANEKDOTI

UREDNIK *Žiga Petek*

»De vam puvajm, kak sn parvič kruh pjekla. F šjesti razred sn hudejla. Mama jie bla pupaugn na šejhti, mejdva z atekuom sma ji pa htajla dajlu napraj sprovit. Fsje sma zrejhtala, ate jie pajč parprovu, pa zajlne vajhe, jies sn ga pa v noulu zamajsla. Lepau testau fsadejma z luporjum, ate ji z rouku prekontrolirau temperatouru. Čez pau vure ga pa ubarnem ukaul kuo palačejnku. Mama ji zmiruom rjekla, naj ju čez pau vure puklejčem, de buo kruh ubarnala. Savajde, tau pa nejsn gledala, de ga ji samuo zasouknala. Nuo, in tut mauj parvi kruh ji biu rajs ku palačejnka pa tard kuo pudplot. Mami sn naredla medvajdju uslougu, ku ga ji mugla vsijinu spjičt, ate me ji pa tuložu: 'Diklece, ne se sekirat, se ga buoma jies pa pjes pujajla f paržgaječi.' Takle jie tau bluo fčosih f Šmarji.«

MARTINA SKUTNIK

»Nu nedejluo vjetro suom prišo f štaluo, pa niso prasci nječ posunal. Pa kak je du teja prišluo? Jie bluo decembra jenuo furežnuo subauto. Zaj za furež mareš dvauje vahtat, parvo, de ni uob mladem, ker jie mjehko vrjeme, drugo pa, de se prasijca ne gauni. Vrjeme smuo ftofili, za puzijmi si pa zmeruom paršparamuo dvua prasca, ker prasica se buo kuo baug gonila za furež. V glavnem, zijma jie bla tuaka, de se rječē, pijhaluo jie v buožo mater pa snajg jie šau, zameti taki de gruoza. Ko suom svinjskuo glavuo f snajg dau, suom muogo dva meterski kuolek zram zabit, de suom jo puokle našo. F takem vremenī, de ti je tuoplo, jie trajba nuo mualuo vječ spijti. Zvečer jie trejba pa sevejde f štaluo jiet in jes suom, tak ko avijon, sevejde fsje opravuo, še prasce, čeprau suo žje zdano f klobasah bli!«

URBAN PETEK

Slovarček

pajč | krušna peč
zajlne vajhe | štrleči zeljni listi, ki so se uporabljali namesto papirja za peko
lupor | lopar, lopati podobna priprava za dajanje kruha v peč
paržgaječa | prežganka, juha iz prežganja
posunati | pojesti
furež | koline
uob mladem | mlaj; luna, ko je zatemnjena vsa njena površina
kuolek | količek
opravti | nakrmiti živino

ALEKSANDER GROBIN, mlad Šmarčan, se je odločil za nabiranje izkušenj na Norveškem. Ta mu je pisana na kožo, saj izjemno rad planinari. Svoj prosti čas pa med drugim posveča tudi elektronski glasbi.

Norveška, dežela fjordov, trollov in Vikingov

Norveško sem prvič obiskal že leta 2016, in to je bil izlet, ki se mi je globoko vtisnil v spomin. Država lahko ogromno ponudi, posebej če si pripravljen narediti nekaj korakov v gore, kjer se odprejo prekrasni pogledi na fjorde, jezera in ledenike. Ob lepih spominih in ponudbi praktičnega izobraževanja v malem tehnološkem podjetju se seveda ni bilo težko odločiti o preselitvi v Oslo.

Oslo samo po sebi ni najlepše mesto na Norveškem, saj so mesteca, kot so Ålesund, Bergen in Trondheim, veliko pristnejša zaradi starih, barvitih in lesenih zgradb. Ima pa Oslo kot metropola druge prednosti, velja tudi za zelo tehnološko in napredno mesto, kjer je tretjina vseh avtomobilov električnih (tesla je pri njih to, kar je za nas volkswagen) in uporaba gotovine preteklost. Od drugih metropol se razlikuje po sproščenosti in lokaciji, saj se nahaja blizu narave. Sproščenost se opazi predvsem v tem, da ljudje ne hitijo, kar je najbolj razvidno na cestah, kjer je uporaba hupe skrajno nenavadna in v redkih izjemah. Težko si zamislim kakšno podobno velemesto ali prestolnico, ki lahko v obdobju enega leta ponudi prave poletne obmorske občutke na plažah, kopanje v toplen morju ali jezerih, uživanje na plavajočih savnah, neskončno kilometrov poti za pohode in kolesarjenje. V hladnejših mesecih pa mesto ponudi pravo zimsko idilo, smučanje (tudi notranje smučišče s 500-metrsko progo), tek na smučeh in svetovni pokal v smučarskih skokih. Vse naštetu lahko dosežeš v manj kot uri z javnim prevozom ali kolesom. Okoliški gozdovi in griči niso le mestni gozdički, temveč prava divjina, podobna našemu Pohorju. Ko se usedeš v avto in odpelješ proti zahodu, te po dveh urah pričakajo gore in planote, na katerih se sneg obdrži skozi vse leto. Prav tako niso daleč fjordi, do najbližjih prideš že po štirih urah vožnje.

V Oslo sem se preselil na začetku marca. Časovno gledano to ni bila najbolj posrečena izbira, saj je, enako kot v Sloveniji, tudi na Norveškem sledila zaustavitev javnega življenja. Nikoli ne bom pozabil dneva, ko sem bil v času jutranje konice sam v vagonu na podzemni – kot da bi se čas v skoraj milijonskem mestu ustavil. Podjetje, pri katerem sem opravljal praktično usposabljanje, deluje na področju čiščenja odpadnih voda, torej gre za delo, ki ne sme nikoli počakati, saj bi se v nasprotnem primeru, če se pošalim, znašli še v večjem »dreku«. Za razliko od ostalih, ki so delali od doma, sem jaz delal v različnih mestih na Norveškem in Švedskem. Tako sem v času, ko je cel svet obstal, odkrival lepote Skandinavije.

Sčasoma se je življenje vrnilo na ulice, gostinski lokali in restavracije so se odprli. Prišla je pomlad in vedno daljši dnevi – zelo dolgi dnevi, ko noči praktično ni. Solsticij je prinesel pravo mediteransko poletje, temperature so se povzpelle nad 30 °C, jezera so se ogrela, Norvežani pa so vsak sončni žarek izkoristili za poležavanje in sončenje v parkih in na plažah. In kako prav so imeli, saj je julija sledilo poslabšanje vremena, kar pa jih kljub temu ni ustavilo, da ne bi uživali na prostem. Pravijo, da slabega vremena ni, so le slaba oblačila. Kot že omenjeno, veljajo za zelo sproščen narod, saj je kakovost življenja na zelo visokem nivoju, kar se odraža tudi v cenah. Primer, pri katerem bi povprečnega Štajerca najbolj stisnilo pri srcu, je cena kozarca namiznega vina v lokalni, ki znaša približno 10 EUR, ali pa cena steklenice piva, za katero moraš odšteti 8 EUR ali več.

Pol leta prakse je hitro minilo. Kljub dodatnim izzivom zaradi pandemije je to bil lepo preživet čas, v katerem sem pridobil veliko izkušenj in lepih spominov. Vsem mladim priporočam, da izkoristijo možnost izmenjave ali prakse in s tem pridobijo izkušnje in nepozabne spomine.

Aleksander Grobin

